

Posudek na diplomovou práci Bc. Pavlína Lípové
Účinek vybraných antiparazitik na motolice *Trichobilharzia regenti*
(stanovisko školitele)

Ptačí schistosomy mohou představovat opomíjené zdravotní riziko nejen pro ptáky jako specifické definitivní hostitele, ale také pro savce jako náhodné hostitele. Jen vzácně jsou dokumentovány úhyny přirozeně infikovaných ptáků v důsledku takových nálezů, a u nálezů savců (zejména člověka) jsou v povědomí pouze cercariové dermatitidy, které spontánně odezní, byť mohou být nepříjemné a vyžadovat symptomatickou léčbu. Zájem o patogenitu ptačích schistosom se zvýšil ve chvíli, kdy byl objeven nový způsob migrace modelové schistosomy *T. regenti* nervovou soustavou ptáků i savců. Neuropatogenita této schistosomy zákonitě nastolila otázku případné léčby takových infekcí, a diplomová práce Pavlína měla být jedním z nečetných počinů v této oblasti.

Výběr testovaných léčiv se opíral o jedno starší empirické pozorování infekcí experimentálních kachen, u kterých se při podávání krmiva obsahujícího monensin nedařilo produkovat potřebný počet dospělých červů. Otázkou tedy bylo, zda monensin nemá vedle kokcidiostatických a dalších účinků i vliv na uchycení a vývoj *T. regenti* v definitivním hostiteli. Pro srovnání byl vybrán ještě prazikvantel, jehož účinnost na lidské schistosomy je dostatečně známa.

Pavlína se této tématice věnovala nejprve teoreticky, a to v rámci přípravy na sepsání bakalářské práce, a následně v rámci navazujícího magisterského studia pokračovala v této tématice již vlastními experimenty. Nutno sdělit, že začátky jejího pobytu v laboratoři nebyly příliš slavné - Pavlína neměla ujasněno, co přesně chce dělat, příliš nepřemýšlela o pozadí a podmínkách navržených experimentů, a četné nezdary brala někdy až s nemístným nadhledem a humorem. Malé množství reprodukovatelných výsledků bylo následně důvodem pro rozložení studia do tří let.

Nutno konstatovat, že postupem času se přístup Pavlína výrazně změnil. Začala přemýšlet o uspořádání pokusů, vyhledávala konzultace zkušenějších členů laboratoře, rozšířila spektrum technik, kterými se rozhodla sledovat vliv zmíněných léčiv na *T. regenti*. Díky tomu se do její diplomové práce dostaly nejen pokusy o kultivaci ptačích schistosom a vlivu léčiv na parazity *in vitro*, ale také hodnocení infekcí u léčených hostitelů, což zahrnovalo i použití histologických, histochemických a elektronmikroskopických technik. Výsledné dílo, byť nepřináší jasnou odpověď na možnosti léčby ptačích schistosomóz, proto představuje zajímavý příspěvek k dalšímu poznávání infekcí, které jsou v naší laboratoři studovány již 22 let. Diplomovou práci doporučuji k obhájení.

V Praze 19.9.2012

Prof. Petr Horák